

NOVICE

Glasilo Socialistične
zveze delovnega ljud-
stva občin
Kočevje in Ribnica

Izdaja CZP »Kočevski tisk« Kočevje
Urejuje uredniški odbor. Odgovorni
urednik France Grivec. Uredništvo in
uprava: Kočevje, Ljubljanska 14/a. Te-
lefon uprave in uredništva 86-090. Let-
na naročnina 800 din, polletna 400 din
in jo je treba plačati vnaprej. Za ino-
zemstvo 2000 din oziroma 3 ameriške
dolarje. Tekoči račun 600-27-1-265 pri
NB podružnica Kočevje

Leto VIII. - št. 50

KOČEVJE. 13. decembra 1963

Cena 20 din

S 1. JANUARJEM 1964

Novice in Dolenjski list združena

Prejšnji petek se je v Kočevju sestal širši politični aktiv, v katerem so bili, poleg članov izvršnega odbora občinskega odbora Socialistične zveze Kočevje, med drugim zastopniki gosp. organizacij ter zastopnika občinskega odbora SZDL Ribnica, da bi se dokončno pogovorili o problemih nadaljnega izhajanja Novic, glasila občinskih odborov SZDL Kočevje in Ribnica.

Novice, ki jih je ustanovil bivši okrajni odbor SZDL Kočevje v začetku leta 1956, poslujejo v sklopu CZP Kočevski tisk, ki jih tudi financira. Kljub vsemu pa se je list vsa leta boril s precejšnjimi finančnimi težavami, saj so tiskarski in drugi stroški naraščali iz leta v leto. Letos, ko je stopil v veljavo zakon, po katerem morajo grafična podjetja odvajati določen odstotek republiki in zvezi kakor vsaka druga gospodarska organizacija, se je vprašanje financiranja lista pojavilo z vso ostrino.

Že na posvetovanjih v Ljubljani so razpravljali o financiranju pokrajinskega tiska (posebno časopisov, ki so doslej poslovali v sklopu tiskarn). Strinjali so se, da so pokrajinski listi nujno potrebni, da odigravajo pomembno družbeno politično in mobilizacijsko vlogo, da so uspešen dodatek k dnevniemu časopisu, radiu in televiziji, vendar bi morale sredstva, potrebna za izhajanje listov v prihodnje, prispevati komune.

Na petkovem sestanku je bilo osnovno vprašanje, od kje zagotoviti sredstva za nadaljnje izhajanje lista. Po predračunu, ki ga je uredništvo napravilo, bi morali obe komuni, poleg sredstev, ki bi jih zbralo uredništvo, prispevati še okrog 13 milijonov din. To kljub temu, da so bile postavke v predračunu res minimalno postavljene in da bi list v prihodnje leto izhajal na manjšem obsegu.

Na sestanku so skrbno pretehtali vse možnosti. Strinjali so se, da je list v dosedanjem času odigral pomembno vlogo pri obveščanju občanov, da se prav tako pomembne naloge postavljajo predenj tudi v prihodnje, da pa ne bi imelo smisla, če bi zaradi pomanjkanja sredstev izhajal prihodnje leto n. pr. kot štirinajstodnevnik, ker bi s tem izgubil precejšen del aktualnosti. Odprto je ostalo še vprašanje, če bi za izhajanje prispevale sredstva tudi gospodarske organizacije. V tem primeru pa bi trpela kritičnost pisanja v časopisu, ker bi bil v dvignem položaju od podjetij.

Končno so na sestanku sprejeli sklep, da se Novice združijo z

Dolenjskim listom, glasilom sedmih komun na Dolenjskem in v Posavju. Združena lista bosta z močnejšo naklado, s kadrovsko okrepitevijo, povezanostjo in tesnim sodelovanjem vseh občin lažje kos nalogam, ki so zdaj pred tiskom.

Novice bodo redno izhajale še do konca decembra, po novem letu pa bodo naročniki Novic lahko prejeli že nov list - DOLENJSKI LIST, ki bo na večjem obsegu prinašal novice z vse Dolenjske, nekaj strani pa bo vedno posvečenih aktualnim problemom v kočevski in ribniški komuni.

Dosedanji naročniki našega lista bodo 19. in 27. decembra prejeli že prvi dve številki Dolenjskega lista (poleg Novic) in če teh številke ne bodo vrnil, jih bomo v prihodnje leto imeli v evidenci kot naročnike novega, združenega časopisa. Naročniki Novic, ki so že sedaj naročeni tudi na Dolenjski list, naj en izvod vrnejo. - Letna naročnina novega lista bo 900 dinarjev.

Bralci, naročniki Novic! Naročite se na novi časopis Dolenjski list, ki bo po novem letu vsak teden redno prihajal v vašo hišo.

Uredništvo Novic

OBVESTILO

Na pobudo občinskih odborov SZDL Kočevje in Ribnica na Dolenjskem je pred kratkim prišlo do razgovorov, da bi se lokalna (pokrajinska) časnika »NOVICE« (Kočevje) in »DOLENJSKI LIST« (Novo mesto) združila. O tem predlogu sta prejšnji teden razpravljala na skupni seji izvršna odbora ObO SZDL Kočevje in Ribnica, prav tako pa so lastniki in izdajatelj Dolenjskega lista po svojih odgovornih predstavnikih iz občin Brežice, Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško 3. decembra 1963 pozdravili predlog o združitvi obeh lokalnih tednikov. Z združitvijo NOVIC in DOLENJSKEGA LISTA bo dobila pokrajina, ki predstavlja zaokroženo celoto z že izoblikovanimi demografskimi, gospodarskimi in upravnimi središči svoje medobčinsko glasilo Socialistične zveze. Dosedanje izkušnje Dolenjskega lista, glasila 7 občin na področju dveh slovenskih okrajev, potrjujejo pravilnost in koristnost takega regionalnega sodelovanja, ki ga trenutna ali trajna upravna razdelitev prav nič ne ovira v nekaterih skupnih področnih službah. Združena lista bosta z močnejšo naklado, s kadrovsko okrepitevijo, čvrsto organizacijsko povezanostjo in s tesnim sodelovanjem svojih občin lahko kos nalogam, ki so zdaj pred sredstvi obveščanja.

NOVICE bodo izhajale do konca decembra 1963, DOLENJSKI LIST pa se bo predstavil vsem dosedanjim naročnikom in bralcem Novic 19. in 27. decembra 1963. Naročnikom Novic, ki ne bodo vrnil, jih bomo v prihodnje leto imeli v evidenci kot naročnike novega, združenega časopisa. Naročniki Novic, ki so že sedaj naročeni tudi na Dolenjski list, naj en izvod vrnejo. - Letna naročnina novega lista bo 900 dinarjev.

Občinska odbora SZDL Kočevje in Ribnica na Dol. bosta podpisala še ta mesec pogodbi o solastništvu Dolenjskega lista, Občinski skupščini Kočevje in Ribnica na Dol. pa bosta hkrati pogodbeno prevzeli nase dolžnost, da z ustreznim zneskom pomagata pokrivati del stroškov za izhajanje medobčinskega glasnika SZDL na razširjenem področju.

Kolektiv uredništva in uprave
NOVIC, Kočevje DOLENJSKEGA LISTA

IZVLEČKI IZ REFERATA LETOSNJE KONFERENCE OBČINSKEGA KOMITEJA ZMS KOČEVJE

Nujno je analizirati negativne pojave, ki vplivajo na mlade ljudi

Jutri, v soboto, 14. decembra, bo v Kočevju občinska mladinska konferenca. Na njej bodo obravnavali uspehe in neuspehe mladinske organizacije v preteklem obdobju in skušali najti smerice za nadaljnje delo. Objavljamo nekaj izvlečkov iz referata, ki ga bo podal na konferenci predsednik občinskega komiteja ZMS Kočevje Jovo Marič.

»Na današnji konferenci, ko bomo analizirali delo mladine in njen doprinos k razvoju komune, je nujno analizirati tudi negativne pojave, ki vplivajo na mladega človeka in najti vzroke zanje. Zveza mladine v naši občini pa bo s pomočjo ostalih organizacij in odgovornih činiteljev, kot menim, sposobna negativne pojave odkloniti.

MLADINA ZAINTERESIRANA
ZA REŠEVANJE VSEH
VPRASANJ

Mladina aktivno sodeluje pri

reševanju vseh vprašanj. Razprave na sestankih aktivov so bile usmerjene na proizvodnjo, razvoj podjetja, izobrazbo, kadrovanje, (Nadalj. na 2. str.)

JOVO MARIČ,
predsednik ObK ZMS Kočevje

Nujno je analizirati negativne pojave, ki vplivajo na mlade ljudi

njihove vzroke in ugotoviti ukrepe, ki jih je katerakoli organizacija podvzela, da bi se položaj popravil.

(Nadalj. na 3. strani)

(Nadalj. s 1. strani)

odnose v kolektivu in še posebej do vajencev, stanovanjski problemi mladih, razvoj tehnike, uspeh v šolah itd. Vse te razprave dokazujejo, da je mladina zainteresirana sodelovati pri reševanju vseh vprašanj.

NEPRAVILNI ODNOS DO IZOBRAŽEVANJA MLADIH

Posamezniki v nekaterih podjetjih zavirajo nadaljnje izobražbo dobrih mladih delavcev, kar je naša organizacija obsodila. To ni priznanje dobremu delavcu, ampak zapiranje njegove bodočnosti. Po takih kriterijih bi bilo namreč onemogočeno izpolnjevanje ali nadaljnje izobraževanje dobrih delavcev, omogočeno pa slabim. Razen tega pa imamo tudi primere, ko vajenci delajo tudi po 15 ur na dan.

NE MOREMO BITI ZADOVOLJNI Z UČNIM USPEHOM IN PRIZADEVANJEM MLADIH NA GIMNAZIJI,

saj je bilo v 2. redovalni konferenci ocenjenih pozitivno le 40 % dijakov. Ta številka nam pove, da mladi še ne pojmujejo pravično svojih dolžnosti.

ZANIMANJE ZA TEHNIKO JE VSE VEČJE,

posebno se to vidi pri tehničnem pouku na šolah in pri posameznih sekcijah ljudske tehnike (fotoklub). Nismo pa zadovoljni, ker še nimamo občinskega organa ljudske tehnike, ki bi usmerjal delo sekcij.

STAREJŠI TUDI SLAB ZGLED MLADIM

Nadalje bi se zadržal ob nekaterih pojavih in njihovih vzrokih, ki nastajajo pri manjšem številu mladih med njihovim prostim časom. Koliko smo uspeli mladega človeka vzgojiti na delovnem mestu ali v šoli (pa tudi doma), nam pove njegovo obnašanje v prostem času. Vzrokih mnogih slabih pojavov pri mladini so pred-

vsem v slabi organizaciji kulturno zabavnega življenja in drugih oblik razvedrila, kakor tudi, da mladina posnema slabe navade odraslih. O podatkih, ki vam jih posredujem, mislim, da so vam znani, da so znani ostalim organom, vendar drži, da jih nihče ne skuša rešiti ali pa morda niso nikomur na poti. Med take pojave, ki so značilni za našo komunio, spadajo pijančevanje, pretepi, kršenje javnega reda in mira, mladinski kriminal in kvartanje za denar.

HORA LEGALIS

Menim, da je tu potrebno omeniti tudi horo legalis (mladi obiskujejo zadnje večerne kino predstave, ostajajo pozno zunaj itd.), vpliv filma na mladino in odnose med mladimi. Skušajmo analizirati vse te pojave, najti

ANALIZA LETNIH KONFERENC OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK V OBČINI KOČEVJE

Vsak komunist naj bo zadolžen za določeno nalogo

Na zadnji seji občinskega komiteja ZK v Kočevju so med drugim analizirali tudi letne konference osnovnih organizacij ZK (medtem ko bodo letne konference obratnih oziroma tovarniških komitejev analizirali na eni prihodnjih sej). Poročilo je ugotovilo, da so bile letne konference osnovnih organizacij tako v delovnih organizacijah, kakor na terenu in po vaseh boljše kot prejšnja leta in da jih je večina v glavnem uspela. Nekateri pa so (tako v delovnih organizacijah, kot terenskih in na vasi) še vse preveč razpravljali o stvarih, ki ne sodijo v delokrog ZK (strokovno tehnična problematika, ki sodi v delokrog organov samoupravljanja itd.) ali pa so obravnavale vse probleme, namesto da bi jih le nekaj, in tako nobenega niso dokončno rešile.

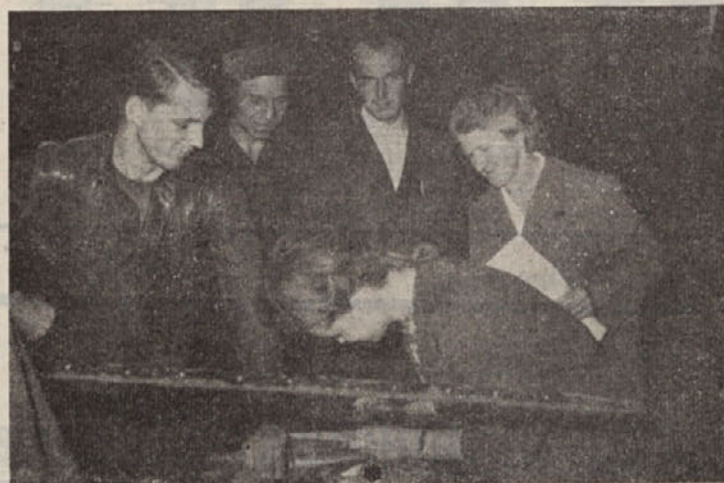
Komunisti so na konferencah v glavnem razpravljali le o problemih oziroma negativnih pojavih na področju posamezne osnovne

organizacije (v podjetju, ustanovi, na terenu, v vasi) in iskali rešitve, hkrati pa so pozabili analizirati tudi uspehe, ki so v glavnem zasluga komunistov. Med take uspehe, dosežene po zaslugi večine komunistov naše občine, spadajo vpis posojila za obnovo porušenega Skopja in udeležba na

volitvah — pri obojem smo bili med najboljšimi ne le v okraju, ampak tudi republik — ter sodelovanje pri organiziranju proslave 20-letnice Koč. zbora.

Najpomembnejša ugotovitev analize konferenc osnovnih orga-

(Konec na 3. str.)

Mladina na delovnem mestu vpisuje posojila za Skopje

Obvestilo

V tej številki bomo priložili položnice, s katerimi naj naročniki poravnajo svoje obveznosti do lista (naročnina Novic zase ali pa za sorodnike pri vojaki ali v inozemstvu). Ker se bliža konec leta, moramo čimprej urediti svoje finančno poslovanje, posebno še, ker se z novim letom list združuje z Dolenskim listom. Prosimo, da to upoštevate in poravnate zaostalo naročnino.

Uprava Novic

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

GIGANT — V začetku prejšnjega tedna so v Zagrebu spustili v pogon prvi jugoslovanski kombinat plastičnih mas OKI, ki bo že prihodnje leto dosegel proizvodnjo v vrednosti 17,5 milijarde dinarjev. Slovesnosti so se med drugimi udeležili tudi podpredsednik zvezne skupščine Zvonko Brkić, predsednik zvezne gospodarske zbornice Jakob Blažević in predstavniki tujih tvrdk, ki so sodelovale pri graditvi kombinata.

NA NOVEM Trgu revolucije v Ljubljani so odprli podzemeljske garaže, kjer je prostora za skoraj petsto osebnih avtomobilov. V garažah bodo avtomobile tudi prali, mazali in popravljali. Mesečna najemnina za manjše avtomobile je 4.000 din, za večje pa 6.000 din.

VODJA ITALIJANSKIH SOCIALISTOV Pietro Nenni je postal podpredsednik nove italijanske vlade, ki jo vodi Aldo Moro. V vladi so voditelji štirih strank le-

vega centra, Pietro Nenni je izjavil, da pomeni vstop socialistov v vlado konec več desetletne osamitve Socialistične stranke.

FRANCOSKEGA PREDSEDNIKA De Gaulla so povabili, naj prihodnje leto obišče Alžirijo. To bi bil prvi De Gaullov obisk v deželi, odkar je postala neodvisna. Nekateri pa menijo, da prihodnje leto ne prihaja v poštev za predsednikov obisk v Alžiriji.

KLUB VRSTI AKCIJ, s katerimi so skušali pristaši prepovedane venezuelske fronte za nacionalno osvoboditev onemogočiti poslanske in predsedniške volitve, je vlada s skrajnimi napori ohranila red. Največ glasov je dobil kandidat vladne stranke Demokratične akcije dr. Raul Leoni, ki je privrženec in prijatelj dosedanjega predsednika Betancourta.

ROBERT OPPENHEIMER, ameriški fizik svetovnega slovesa, ki je bil pred leti žrtev maccartističnega lova na čarovnice, je

pred dnevi dobil iz rok predsednika Johnsona eno najvišjih znanstvenih priznanj v ZDA: Fermijevo nagrado. Diplom o nagradi je podpisal še pokojni predsednik Kennedy.

CENTRALNI KOMITEJ KP ZS SR je v Pravdi pozval, naj bi opustili javno polemiko o mednarodnem komunističnem gibanju in razpravljali o spornih problemih v normalnih okvirih medpartijskih odnosov. Vso pozornost naj bi posvetili krepitvi gospodarske in politične moči svetovnega socialističnega sistema in krepitvi boja proti imperializmu.

10. DECEMBRA SMO praznovali petnajstletnico splošne deklaracije o človeških pravicah, ki jo je sprejela Generalna skupščina OZN. V izjavi ob tem prazniku je generalni sekretar OZN U Thant med drugim dejal: »Ko bo dosežen cilj te deklaracije, bo to pomenilo končno zmago vsega, kar je najboljše in najplemenitejše v človeku — kljub mračnim stra-

nem njegove zgodovine.«
KONEC PREJŠNJEGA tedna se je v New Delhiju začel mednarodni seminar o zunanji politiki in miru. Uvodni govor je imel indijski premier Nehru, ki je poudaril, da lahko samo popolna razorožitev prinese svetu srečo. V imenu jugoslovanske lige za mir je udeležence pozdravil predsednik jugoslovanskega odbora Interparlamentarne unije dr. Joža Vilfan.

JOMO KENYATTA je od začetka tega tedna, ko je Kenija uradno postala neodvisna, tudi uradno prevzel vodstvo te dežele. Sicer je Kenyatta ministrski predsednik že od razglasitve neodvisnosti te dežele junija letos.

POŽAR — V soboto je strahoten požar popolnoma uničil velikansko novo poslopje na london-skem letališču, ki je bilo eno najmodernejših v Evropi. Poslopje so dogradili komaj pred mesecem dni, stalo pa je okrog pet milijonov funtov.

Nujno je analizirati negativne pojave, ki vplivajo na mlade ljudi

(Nadalj. z 2. strani)

PIJANČEVANJE

Ce začnemo (z analizo) pri pijanstvu, lahko dokažemo, da se mladi nosilci tega »razvedrila« za hvaljujoč gostoljubnosti velikega števila gostišč. Vanje je dovoljen dostop vsem, ne oziraje na leta, in lahko pijejo, kar in kolikor hočejo, čeprav obstojajo predpisi o tem, vendar jih na žalost nihče ne spoštuje. Posledice pijančevanja so znane. To so pretepi, kršnje javnega reda in mira, bolniške, odsotnost z dela oziroma nesposobnost za delo. Kaj smo vsi skupaj napravili, da bi to preprečili? Postopali smo na kratko, to je, kršilce prijavili sodniku za prekrške. Se pravi, da so iz ostali vsi činitelji, ki bi morali na mladino delovati vzgojno. V naši komuni smo imeli v prvih devetih mesecih letos 240 kršilcev javnega reda in mira. Samo za pretepe je bilo kaznovanih 92, za prekrške zoper javni red in mir 87, pijančevanje 10 in igranje za denar 70. Od navedenih podatkov odpade 40% prestopnikov na mladino. Če pa bi računali še opomine in oprostitve mladoletnikom, bi bilo to število še znatno večje.

proti prestopnikom podvzeti drugi ukrepi, prav tako pa ni tu všteta polnoletna mladina). Tukaj naj bi omenil še kvartanje za denar, ki zajema vsak dan več mladih in je karakteristično tako za mladino kot odrasle. To slabo navado so mladi sprejeli od odraslih in je proti njej nujno pokreniti ostrejšje postopke. Od kod mladoletnikom denar? So pa tu-

lavci, šolski organi in roditelji. Kinopredstave imamo po okusu poedincev in oni odločajo, kakšne filme bomo gledali. Predvajani filmi so res zanimivi za mladino, premalo pa upoštevamo, kakšen vpliv bodo imeli nanje (na primer kavbojke). Mladoletnikom tudi sploh nihče ne poizkuša preprečiti obisk kasnim večernim predstavam.

NOSILCI NEGATIVNIH POJAVOV NEORGANIZIRANI MLADINCI

Na koncu teh podatkov bi ugotovil, da ni vsa mladina taka, ali točneje, tak je le manjši del, ki pa svoje vrste vsak dan bolj širi. Nosilci negativnih pojavov so mladinci, ki niso vključeni v organizacijo, žalostno pa je, da se jim priključujejo drugi mladinci in mladinke. Menim, da je ena izmed napak tudi, ker nihče ne sodeluje dovolj s temi mladinci in jih skuša odvrniti s te poti.

(Konec na 7. str.)

Mladina se pogosto udeležuje raznih športnih tekmovanj

MLADINSKI KRIMINAL IN KVARTANJE ZA DENAR

Mladinski kriminal je tudi eden izmed problemov naše organizacije, saj smo imeli v prvih devetih mesecih letos 13 primerov kraje in vloma (toliko je bilo kaznovanih mladoletnikov, računani pa niso primeri, ko so bile

di primeri, da delavska mladina, ko izgubi ves denar, nadaljuje kvartanje za bloke za hrano.

Vsak dan je več kršilcev hore leaglis in sodelovanja mladine v ostalih negativnih pojavih, kot je obiskovanje gostiln. Za te pojave so prvenstveno odgovorni mladinska organizacija, prosvetni de-

DOLENJA VAS

Dvorana še vedno v programu

Ce vprašate Dolenjevasčana, kaj jim v vasi najbolj manjka, bo brez pomisleka odgovoril: kulturni dom ali kaj podobnega in pa boljša trgovina! To dvoje jih trenutno (pravzaprav že vrsto let) najbolj tare, pa nikakor ne morejo priti na čisto. Na vseh zbiorih volilcev govorijo o tem, vedno delajo načrte, toda žal pri tem tudi ostane.

Jeseni so si končno uredili cesto skozi vas; nekaj je prispevala komuna, precejšen del pa so zbrali sami. Razen tega so si uredili tudi cesto na Hrib, ki je bil doslej težko dostopen, ter napeljali vodovod v ta del vasi.

Ko je pred kratkim odbor krajevske organizacije SZDL Dolenja vas razpravljal o delu v prihodnjem letu, so sklenili, da je v perspektivi nujno potreben kulturni dom. Ko so namreč pred leti zidali novo šolo, so obenem zabetonirali tudi temelje za novi kulturni dom, v katerem naj bi bili pomožni šolski prostori (telovadnica, kabineti, učilnice za tehnični pouk in morda stanovanja za učitelje, česar vsega šola nima) ter dvorana za kulturne prireditve, sestanke ipd. Gradnja se je tedaj ustavila, temelji, ki že počasi razpadajo, pa še vedno čakajo na nadaljevanje. Vaščani so potem še večkrat sklenili zbirati sredstva za nadalje-

vanje gradnje, toda načrti so padli v vodo.

Stara dvorana, ki jim včasih še vedno pride prav, že razpada in sploh nima smisla vlagati vanjo denar, soba na krajevnem uradu in mladinska soba pa sta premajhni za sestanke in kakršnekoli prireditve. Že zaradi tega je nujno, da vas dobi primernejšo dvorano, ki jim bo v ponos in ki jim bo, seveda, koristila. V novem domu bi imeli lahko tudi kinodvorano, saj v Ribnici je kar predaleč, posebno pozimi.

Tokrat so sklenili, da se bodo resno lotili priprav za gradnjo kulturnega doma. Seveda pričakujejo izdatno pomoč od ribniške komune, ki naj bi njihov dom čimprej vnesla v svoj plan. Vso skrb za pripravo gradnje bo vodil, ob podpori odbora krajevske organizacije SZDL in vseh občanov, režijski odbor, sklenili pa so stopiti tudi v stik z drugimi organizacijami v ostalih vaseh bivše občine Dolenja vas, saj bo kulturni dom služil tudi njim.

Svoje delo bo krajevna organizacija SZDL v prihodnje popestrila tudi s tesnejšim sodelovanjem z delavsko univerzo v Ribnici (predavanja, redni zunanje-politični komentarji, morda kino itd.), tesneje pa bodo tudi sodelovali z ostalimi organizacijami v vasi in ostalih vaseh v bližini.

Mladina je sodelovala tudi na vseh prostovoljnih delovnih akcijah

Vsak komunist naj bo zadolžen za določeno nalogo

(Nadalj. z 2. strani)

nizacij pa je bila nedvomno, da komunisti zelo uspešno rešujejo gospodarske zadeve, še vedno pa je njihova šibka stran premajhna ideološka in politična razgledanost. Prav zaradi tega naj bi v prihodnje ne prepuščali idejno izobraževanje stihiji, ampak se ga lotili organizirano. Predloge za način in vsebino izobraževanja bo izdelala ideološka komisija pri občinskem komiteju ZK.

Nadalje so konference osnovnih organizacij ugotovile, da naj bi bil posamezni komunist zadolžen za neko konkretno nalogo, osnovna organizacija pa naj bi ga kontrolirala, kako jo opravlja. Doslej je imelo konkretne zadolžitve le

malo članov in to po več zadolžitve vsaki, zato jih tudi niso mogli vedno najuspešneje izvrševati. Preobremenjenost posameznega komunista pa lahko povzroči, da sicer sposobnega in delavnega komunisto mine veselje do dela.

Nekatere osnovne organizacije ZK na vasi so na letnih konferencah predlagale, naj bi se njihove osnovne organizacije združile z osnovnimi organizacijami kmetijskih posestev. Problemi zasebnih kmetov in kmetijskih oziroma gozdnih uprav posestev so namreč ponekod enaki ali vsaj sorodni, saj oboji sodelujejo z različnimi oblikami kooperacij pa tudi na drugih področjih.

Razvoj ljudske oblasti v NOB

Referent za javno varnost je poročal, da je v okraju 86 članov narodne zaščite, ki skroji za red in varnost. V tem času je iz obravnavanih 51 primerov kriminalnega značaja in 28 ostalih. Crna borza se je precej omejila, tatvin pa skoro ni več. Člani NZ so prijeli 30 dezertirjev in jih oddali v vojaške enote. Kontrola nad kretanjem ljudi se izvaja, organizirane so se tudi tri gasilske cete. Organizirani so tudi trije vojaži za vzdrževanje reda v postojankah, ki jih sedaj zaseda okupator in bodo prevzeti skro za javni red in mir, ko bo sovražnik izgnan. Delo, ki je zaruzeno z ljubeznijo do domovine, žanje uspehe, je na koncu aejal referent. Kolikor bolj se bliza konec nase borbe, touko bolj moramo povecati nase sue, aa bomo kos nalogam, ki nas čakajo.

V razpravi, ki je sledila po poročilih, so člani okrajne skupščine postavili več vprašanj in predlogov za rešitev raznih problemov. Prvo vprašanje je bilo, zakaj so v okraju štiri stole brez pouka? Res ni dovolj poklicnih učiteljev, je bil mnenja član skupščine, naj se pa avrijo pomožne učne moči, da se bodo otroci lahko učili.

V Osnovci primanjkuje stanovanj, pa tudi v ostalih krajih. Ljudje stanujejo v kletih skupno z živino. Popraviti bi veliko stanovanjskih ris, ce bi imeli tesarje. Zaprošili bi vojaške enote, da bi nam dale na pomoč strokovne delavce.

Člani okrajne skupščine so se pruzili glede dela krajevnih narodnoosvobodilnih odborov, ker svoje delo zanemarjajo. So primerni, aa se poste ne avrijo o pravem času, ker ta lezi na KNOO. Vec skro bi morali KNOO posvetiti otrokom, da bi vsi avrijo mlieko. Referent za socialno skrbstvo naj obiske KNOO in jim pomaga to organizirati. Z avrijo socialnih podpor so tezave, ker je veliko števil ljudi, ki so potrebni popore. Ugotovili je potrebno, kdo je popore najbolj potreben in tisti naj jo avri. vsiea tega je potrebno izvosti v okraju izvosti narodnoosvobodilni odbor novega člana za socialno skrbstvo, ki bo pomagal v delu KNOO.

Za zbiranje prostovoljnih davatev in za oddajo živil za prehrano preorvstva je okrajna skupščina imenovala komisijo, ki so jo sestavljali člani gospodarskega odseka, političnega in krajevnega odbora, da je pregledala in avolocila kolicine za posamezna gospodarstva. kolicine davatev naj se predpisejo do take visine, aa ne bo ogrožena prehrana družin.

Na tej seji so ugotovili, aa je v okraju 990 krav, od katerih je 600 mliekaric. Od vsake krave naj se zanteva na mesec po pol kilograma masia za oadajo, kar naj izveaejo KNOO, pri tem naj se uposieva sievnicnost avuzine in njeno gospodarsko stanje. Avnje lelet je potrebno odločno preprediti in preprediti ljudi o potrebi oadaje lelet, da se ne bo aviala s tem gospodarska skoua, ker je živina osnovno vprašanje za gospodarstvo.

Ziva in konkretna razprava o zivljenjskih vprašanjih ljudi na seji okrajne skupščine Banja loka je zaevala na tista vprašanja, s katerimi so se borili v vsem vojnem času. Na tej seji je bilo pouuarjeno, da okrajna narodnoosvobodilna skupščina ne more gleavati samo svoje lokalne razmere, pogoje in probleme, pa mora usmeriti vse svoje delo v tisto osnovno vprašanje NOB, ki je zajeto v programu OF za izgon okupatorjev iz nase zemlje. v to delo borbe naj se vlozijo vse sile ljuastva, da bo cimprej zastajala svoboda, po kateri hrepentijo in jo težko pričakujejo vsi nasi ljudje.

Kazumeti moramo, da je težka in krvava borba po tej seji okrajne skupščine trajala še poim sedem mesecev, v katerih so na omocje okraja Banja loka varle okupatorske tolpe Nemcev, domobrancev, ustašev in četnikov, ki so pobijale ljudi in unicevale materialno silo ljudstva in plenile se tisto malo imetje, ki je ostalo po štiriletni narodnoosvobodilni borbi. Vdori Nemcev in domobrancev in ustašev na osvobodeno ozemlje so se vrstili še ob koncu leta 1944 in začetku leta 1945. Pred kapitulacijo Nemcije so pridle se četniške horde, ki so pobirale vse, kar so dobue. Težki boji s četniki na Ajblu, Stalcarjih itd. meseca aprila 1945, ko jih je gonila JLA preko kočevskega ozemlja iz nase domovine, bodo ostali zapisani v zgodovini kočevskega ljudstva, ki je neomajno stalo v boju za našo svobodo.

Pero je prešibko, spomin je zbledel, da bi mogli zapisati vse tisto kar se je dogajalo na nasem ozemlju v tistih letih narodnoosvobodilnega boja, v zgodovini našega ljudstva, ki je sedaj za nami.

Na tem drugem zasedanju okrajne skupščine Banja loka so izvolili za novega člana OINOO Janeza Pirnata, ki je prevzel posle referenta za socialno skrbstvo. Izvolili so tudi člane narodnega sodišča, ki so potem obravnavali zadeve ljudi, ki so se pregledili proti predpisom ljudske oblasti, in sodelavce okupatorja, za katere so člani okrajne skupščine zahatevali stroge kazni. Sprejet je bil tudi odluk o javnem redu in miru, ki je sankcioniral stanje in zavest ljudi tedanjega časa. Za kršitelje predpisov in odluka so bile predpisane tudi kazni.

Ker je bilo zbiranje materialnih sredstev za prehrano vojske in prebivalstva najvažnejše vprašanje, so poleg ostalih sklepov, sprejeli tudi sklep o kontroli nad kuhanjem žganja in za kontrolo zadolžili Narodno zaščito.

Ob zaključku seje so sprejeli še resolucijo in jo poslali na SNOS. Resolucija se je glasila:

Predsedstvu slovenskega narodnoosvobodilnega sveta

Vsi člani okrajne narodnoosvobodilne skupščine Banja loka, zbrani na svojem drugem zasedanju dne 1. oktobra 1944, pošilja-

MEDICINSKI STROKOVNJAKI PREDVIDEVAJO...

Za stoletja ohranjeno življenje

Za biologe našega stoletja smrt ni več nujna meja, ki se ji ni mogoče izogniti. Pravijo, da je smrt le nesrečen primer, v katerem v trenutku zastane zapleteni sistem, ki povezuje in uskladuje milijard celic in povzroči njihovo postopno odmiranje.

Že pred štirimi leti je znani francoski biolog Jean Rostand napisal: »Prišel bo dan, ko bodo neozdravljivi bolniki in stari ljudje zapuščali oporoke, v katerih bodo zahtevali, da njihovo telo ob smrti ohladijo in položijo v posebne krste z napisom: Oživeti, kadar bodo izdelana zdravila za zdravljenje raka ali...«

Ameriški profesor fizike, matematike in astronomije trdi, da je že sedaj mogoče fizično oživeti človeka po smrti.

Po smrti naj bi ga ohladili do temperature absolutne ničle tako, da bi telo potopili v tekočo raztopino helija in potem v posebnih prostorih shranili za nekaj desetletij ali pa celo stoletij. Skratka — vse dotle, da se medicina ne nauči zdraviti bolezni, ki je povzročila smrt.

OŽIVLJANJE

Torej nesrečen primer ni povsem brezupen. Neposredno po smrti so človekove celice še žive. Če se s pomočjo določenega postopka obnovi biološko ravnotežje, organizem oživi. Trditve niso abstraktne. Že sedaj je dobila svoje mesto v znanosti nova medicinska veja — reanimatologija. Moskovski profesor Njevovski, eden od pionirjev te znanosti, je oživel že več novorojenčkov, ki so se zadušili ob porodu, in bolnikov, ki so umirali zaradi hudega krvavenja ali slabljenja srca.

Šest usodnih minut je odločilnih, odkar je umrli v labilnem stanju klinične smrti. Nato začno odmirati celice velikih možganov: nastopi prava smrt. Prof. Ettinger meni, da je najprej potreben uspeh pri podaljšanju teh šestih minut, potem pa bi nastopil svoje delo mraz.

POSKUS PRED DVEMA STOLETJEMA

O zmrzovanju kot sredstva za podaljševanje življenja so govorili že v osemnajstem stoletju. Neki Francoz je dejal: »Verjetno bo vsakdo, ki upa, da bo živel 80 let, raje podaljšal življenje za 10 ali 12 stoletij tako, da bo v vsakem stoletju živel po 9 ali 10 let.«

Že leta 1780 je jezuit-znanstvenik Spalanzani hotel dokazati, da zmrzovanje za najbolj preproste organizme ni problem. V tem letu je na temperaturi -190°C shranil mikroorganizme, ki živijo

v mahu. Pozneje jih je oživel z ogrevanjem in potapljanjem v vodo.

Pri bolj zapletenih organizmih je največji problem voda. Nemogoče je iz človeškega organizma odvzeti vso vodo, ne da bi bile poškodbe na tkivu nepopravljive. Neki ameriški znanstvenik meni, da morajo biti celice ostekljene v delcu sekunde, ker je le tako mogoče preprečiti njihove spremembe. Najbolj važno je torej kar najhitreje znižati temperaturo do -40°C .

USPEHI IN POMISLEKI

Znani newyorški zdravnik je dejal: »Ko bi vsi zdravniki delali enotno, bi dosegli uspeh pri zmrzovanju in oživljanju v manj kot petih letih. »Majhne možnosti so, da bo mogoče oživeti že prvega človeka. Toda drugega ali tretjega? Nihče še ni poskusil oživeti zmrznjenega človeka, ker znanost trenutno še ne dosega te stopnje.

Kljub temu dosežki človeštva v tem niso majhni. Leta 1956 so jugoslovanski znanstveniki oživeli podgane, ohlajene na -60° . Oživljene podgane so bile odpornejše, njihovo srce je delalo boljše kot pred »smrtjo«. Marca letos je sovjetski biolog Lozinski ohladil do temperature -269° dvajset gosenic: trinajst jih je povrnili v življenje. Podobnih uspehov je bilo še več. In mogoče res ni daleč, ko bo mogoče uresničiti zamisel znanstvenika Ettingerja in ustanoviti »Društvo bodočih nesmrtnikov«.

ALI VESTE, DA...

... JE JANTAR OKAMENELA SMOLA, ki se je izcedila iz raznih izumrlih iglavcev. Je prosojen, večinoma voščene barve in mastnega sijaja. Večkrat dobimo v njem razne žuželke. Iz jantara izdelujejo razne okraske, ustnike itd., iz odpadkov pa jantarjev lak. Največ ga je v naplavinah Vzhodnega morja.

... JE KONDOR NAJVEČJA PTICA MED UJEDAMI. Z razprostrtimi krili meri skoraj tri metre. Ima zelo močna krila in leti do 7.000 m visoko, najvišje izmed vseh ptic. Živi v Andih v Južni Ameriki. Kljub velikosti je zelo plasljiv. Samica znese vsako četrto leto po eno jajce, toda ne v gozdu, marveč na odprtem prostoru. Mladiča hranita roditelja eno leto. Hrani se z nrhovino. Doživi 60 do 70 let tarosti.

mo plamteče pozdrave Predsedstvu SNOS zagotavljajoč, da bomo vložili vse svoje sile pri izgradnji narodne oblasti. Zavedamo se, da so pred nami še težke naloge in delo, katere bomo prav gotovo izvedli, ker nas pri tem navdaja zavest o naši zmagi ter o lepši bodočnosti našega naroda v združenih, svobodnih Sloveniji v okviru federativne Jugoslavije.

Naj živi SNOS, naš narodni parlamet! Naj živi bratstvo jugoslovanskih narodov v močni združenih Jugoslaviji.

Resolucijo so podpisali vsi prisotni člani okrajne skupščine. Tako se je končalo delo okrajne narodnoosvobodilne skupščine Banja loka, ki je po prvih svobodnih volitvah delala več kakor pet mesecev v ognju boja z okupatorji in njihovimi pomagači.

Voda je polzela izpod vrat, se razlivala po ploščadi in pričela kapljati čez rob v globino, po stopniščih.

»Popackali so stopnice ko svinje,« je zaskledel starkin glas s spodnje ploščadi.

Inženir je planil k steni in nekajkrat udaril z glavo ob njo. Najbolj pametno bi bilo, seve, kričati vse dotlej, da bi kdo prišel, potem pa se prepustiti na milost in nemilost. Toda Ernest Pavlovič je popolnoma izgubil možnost presoje in se je težko sopeč vrtel po ploščadi.

Izhoda ni bilo.

Petindvajseto poglavje

POGOVOR Z NAGIM INŽENIRJEM

V uredništvu lista Stanok je bilo živahno. V pozno popoldanskem času so uredniki tekali iz sobe v sobo in potem k tajniku in skušali izprostiti vsak za svojo rubriko čimveč prostora. Tajnik se jih je izogibal s tem, da je vsakomur obljubljal in metal nekatere rubrike ven. Sedel je na stolu Hipolita Matvejeviča in skušal prebrati uvodnik, vendar se je le s težavo prebijal skozenj. Obiskovalcev je bilo preveč.

Tajnik lista, starejši človek, je zamišljen stopal po gosto obljuden hodniku uredništva. Poklicali so ga ven, sedaj pa se je vračal v svojo pisarno, da bi do kraja prebral uvodnik. Na hodniku ga je ustavil lepoteč s čer-

»Ključ!« je zatulil inženir.

»Kakšen ključ?«

»Od stanovanjaaaaaaanja!«

Ko je Ostapu nekako dopovedal, kaj se mu je zgodilo, se je veliki kombinator od smeha skoraj prevrnil preko ograje stopnišča. Nato je previdno stopil k vratom, vtaknil svoj dolgi noht v ključavnico in ga nekaj časa previdno obračal, dokler se vrata niso neslišno odprla. Nagec je veselo tuleč zdrvel v poplavljeni sobo.

Vorobjaninov je stal v obednici, kjer je bila voda najbolj nemirna. Ob vseh štirih nogah so se delali kipeči valčki. Stol je malce drhtel in zdelo se je, kot da bi hotel počasi odplavati od svojega zasledeovalca. Ostap je sedel nanj in privzdignil noge. Ko je Ernest Pavlovič prišel do sape, je zaprl pipo, se umil in stopil pred Ostapa gol do pasu in v mokrih hlačah, zavihanih do kolen.

»Znašel sem se v težkem položaju. Veste, toliko da se mi ni zmešalo. Ko bi ne bilo vas, bi bilo po meni.«

Tako sta se nekaj časa pogovarjala; Ostap mu je tudi povedal eno svojih številnih prigod, precej podobno današnji inženirjevi. Na koncu je povedal, zakaj ga je pravzaprav obiskal. »Veste, vaša soproga me je prosila, naj stopim k vam in vzamem tale stol. Govorila mi je, da ga potrebuje zaradi para. Pripravljena pa vam je poslata v zamenjavo naslonjač.«

»Da, prosim,« je vzkliknil inženir.

»Zelo sem srečen. Čemu bi se trudili? Lahko ga prinesem sam.«

»Pojdite no, čemu neki! Zame je to prava malenkost, Stanujem nedaleč od nje. Zame je prava igrača.«

»Inženir je vznemirjen spremil velikega kombinatorja prav do vrat, prestopiti pa se jih je bal, četudi je bil ključ iz previdnosti vtaknil v žep mokrih hlač.

Bivšemu študentu Ivanopulu je bil podarjen še en stol. Res da je bil obšiv malce poškodovan, pa kljub temu je bil stol nadvse lep in vrh vsega na las podoben prvemu. Ostapa ni vznemirila nesreča s tem stolom, četrtim po vrsti. Poznal je vso muhavost usode.

Urejeni sistem njegovih miselnih zaključkov se je kot temna senca zapil samo v stol, ki je odplaval v globino tovornega skladišča Oktobrske železniške postaje. Misli na ta stol so bile neprijetne in so vzbujale žalostne slutnje.

Veliki kombinator je bil v položaju igralca rulete, ki stavi izključno na številke, enega tistih ljudi, ki želijo na mah priigrati šestintridesetkrat več od »ave. Položaj je bil celo slabši: družabnika sta igrala takšno ruleto, pri kateri je ničla prišla na enajst številki od dvanajstih. Vrh tega pa je dvanajsta številka ušla izpred oči, bila vrag vedi kje in morebiti je prav ona hranila v sebi čudežni dobiček. Verige teh grenkih razmišljanj je pretrgal prihod glavnega direktorja. Že njegova vnanost je v Ostapu vzbudila kaj nečedna čustva.

»Oho,« ga je pozdravil tehnični vodja. »Vidim, da imate uspehe. Samo ne šalite se z mano. Čemu ste pustili stol pred vrati? Da bi me potegnili?«

»Tovariš Bender!« je iztisnil vrvak.

»Ah, čemu se igrate z mojimi živci? Prinesite ga takoj sem! Hajdi! Saj vidite, da je novi stol, na katerem sedim, večkratno zvišal vrednost vašega plena.«

Ostap je spustil glavo na stran in priprl oči.

BRANKO ČOPIČ:

Oslovska leta

— Če bi že rad ostal, pa naj ostane. Pa vi, dečki, kaj pravite k temu?

— Naj ostane, naj ostane, hura! — je zagrmelo po učilnici.

— Ali nisem rekel, razbojnik so nič proti njim! — je presrečen momljaj Jovo, ko je odhajal.

— Razgovor je trajal vse do večerje, nato pa se je odbor umaknil v prefektovo pisarno in predsednik je odločno dejal: — Se ta večer moramo dijakom sporočiti sklep upravnega odbora in zaključiti stavko, sicer se mesto upre in dvigne proti nam.

— Tako! — je pritrdil naš profesor zgodovine.

— Vi, gospod, — se je potem obrnil k prefektu, — pa ste se hudo pregrešili zoper vam zaupane otroke, zato morate že jutri iz tega doma, posle pa boste predali temule gospodu, — in predsednik je z roko pokazal našega profesorja zgodovine.

— Prestar sem že za kaj takega, — se je branil zgodovinar.

— Zato pa so dijaki mladi in vam bodo pomagali.

— Dobro, tako pa že, — se je strinjal stavec.

— Otroci, — so nam kmalu nato oznanili v učilnici, — vse vaše zahteve so bile upravičene. Zato jih mi iz odbora tudi odobravamo. Hrana se boboljšala, prefekt bo odšel, kuharica je odpuščena, vaš tovariš Dule Dabič pa je sprejet v internat.

— Hura! Živel predsednik! — zabučil po dvorani.

— Živela stavka! — se zadere De-De-Ha.

— Dolžnost prefekta bo začasno opravljal vaš profesor zgodovine, — nam je sporočil predsednik.

— Živel novi prefekt! — smo zopet zaklicali.

— Živela zgodovina! — spet zatuli De-De-Ha.

— Po vsem tem upamo, da je tudi vaša stavka zaključena, — reče predsednik. — Večerja je že na mizi, izvolite v obednico, dragi otroci.

No, tega nam ni bilo treba dvakrat reči. Usuli smo se proti obednici in se zagodili med vrati, da ni šlo ne naprej ne nazaj. Samo Krsto Bolha se je spretno izvil med našimi nogami in se prvi znašel v jedilnici.

Po večerji je Baja Bajazit vstal, vzel svojo dolžno knjižico in svečano spregovoril: — Od danes zvečer ukijam članarino na šale in norčevanje. Odslej se lahko vsak zastonj norčuje na moj račun, niti lasu mu ne bom skrivil! — in pred vsemi je strgal knjižico.

— In utež vrzi stran! — se oglasi nekdo. — Prav, tudi razorožil se bom. — Iz žepa potegne svoj kvihit in reče: — Tole poklanjam internatski tehnici.

— Živel Baja! — so prvi zaklicali najmanjši dijaki.

— Živela kura, ki jo je Baja pojedel! — se je opogumil deček, ko je videl, da je Baja brez orožja.

Za Bajem je vstal De-De-Ha. — Tovariši, v imenu naše skupine iz tretjega razreda sporočam, da Boba Pujsa jemljemo iz ušivega spiska in ga spet sprejemamo v svojo sredo. Med stavko se je dobro izkazal in je spet naš tovariš.

— Živel Bobo! — je zavpila naša skupina.

Tako nam je večer minil v šalah in smeju, ko pa smo se odpravljali spat, smo se morali še enkrat nasmejati Duletu, kajti namesto v spalnico jo je mahnil po stari navadi, proti svoji šupi. Sele na pol poti se je spomnil, kako je z njim, in je v diru priteknel nazaj...

— Ihaj, živela moja stara postelja! — Od vrat se je pognal nanjo, ki pa se je, nekdo jo je naskrivaj razstavil, sesula pod njim.

— Krsto, konj salamenski! — je zavpil, toda o Krstu ni bilo sledu.

— Le kdaj jo je razdril, le kdaj pobrisal, brate sladki? — se je čudil Hamid in sedel na svojo, ki pa se je v trenutku sesula.

— Lej ga, zlomka, tudi pri meni potres!

XXVII.

Naš novi prefekt, profesor zgodovine, nas je sklical že naslednje popoldne.

Koga hočete za reditelja? — Začudili smo se. Kako, mi sami naj si izberemo reditelja?

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov

48

keškim obrazom: »Povejte no, tovariš, kje je tu uredništvo lista Stanok?«

Bil je veliki kombinator.

Preden se je Ostap Bender pokazal v uredništvu lista Stanok, se je dogodilo več pomembnih stvari. Ker Ernesta Pavloviča ni dobil za dne doma — verjetno je bil v službi — je sklenil stopiti k njemu kasneje. Medtem se je nekoliko sprehodil po mestu. Trpeč od brezdelja je hodil po ulicah, se ustavljal na trgih, mežikal miličniku, pomagal damam v avtobuse in sploh delal vtis, da je vsa Moskva s spomeniki, tramvaji, tovarnami, cerkvami, železniškimi postajami n kioski vred prišla k njemu v gosti. Hodil je med njimi, se prijazno pogovarjal in za vsakega našel toplo besedo. Sprejem tako velikega števila obiskovalcev je velikega kombinatorja nekoliko utrudil. Vrh tega je bila že šesta ura in treba se je bilo odpraviti k inženirju Ščukinu. Usoda pa je hotela, da se je Ostap za dve uri zadržal. Padel je namreč pod izvoščkovega konja. Poškodovan ni bil, izvošček pa je bil ves prestrašen. Kljub temu je Ostap zganjal velik hrup in zahteval, naj miličnik napiše zapisnik, mimogrede pa je dal kratek intervju novinarju Persickemu od lista Stanok.

Ostap je nato ponosno nadaljeval pot. Ko je prišel do Ščukinove hiše, je zavil po stopnicah proti vrhu. Na glavo mu je kanila debela kaplja. »Za take šale bi bilo človeku treba razbiti gobec,« je bila Ostapova misel. Planil je na vrh. Ob durih v Ščukinovo stanovanje je s hrbotom proti njemu sedel nag človek, pokrit z belimi lišaji. Sedel je kar na ploščah, se držal za glavo in se majal.

Okoli njega je stala voda, ki je prilezla skozi špranjo pri vratih.

»Povejte, kaj vi polivate vodo?« je razdraženo vprašal Ostap. »Kaj je tu prostor za kopanje? Mar ste znoreli?«

Nagec je pogledal Ostapa in zahlipal.

»Poslušajte, državljani! Ali ne bi raje morebiti šli v kad, namesto da se cmerite na hodniku? Poglejte, na koga me spomniate: prav kakor pikador.«

Skupinica je stopala po stezi, ki je med nizkim grmičevjem vodila proti oboku smrek in jelk. Pospešili so korake. Še pred jutrom so se hoteli pridružiti ostalim. Le včasih so počakali in prisluhli. Iz daljave se je čulo pošastno hrumenje tankov, ki pa je postajalo vse šibkejše, kolikor bolj so se izgubljali med košatimi smrekami. Za njimi je ostala dolina, kateri se je bližal sovražnik.

Zima je bila za njimi. Bila je mrzla in okrutna. Zelo so stradali. Daleč na okoli ni bilo vasi, vse so bile porušene in požgane. Nemci so požigali vasi, morili in tepili ljudi. Njihova taobrišča smrti so se polnila. Toda ljudi to ni moglo uničiti. Narod je postal otopel od bolečin in je želel le: maščevanje za grozodejstva.

Ceta je v tej zimi doživela hude izgube. Nemci so napravili veliko ofenzivo, da bi strli partizane. Večkrat so jih obkolili, toda borci so se v zadnjem trenutku izmuznili. Izgubili so mnogo tovarišev, mnogo je bilo tudi ranjenih, med njimi je bil tudi Andrej. Izkupil jo je v nogo, ko so se prebijali skozi obroč. Če ne bi bilo Andraža, bi ga Nemci gotovo dobili v pest. Ta presneti fant pa ga je resil prav v zadnjem trenutku.

»Ves Andrej, za tisto!« mu je dejal in se mu nasmehnil, medtem ko ga je dvignil na roke.

»Vrazji si, dečko!« mu je dejal Andrej.

Mnogi so manjkali, mnogo jih je našlo smrt na belem snegu, ki je bil prepojen z njihovim krvjo in je klical po maščevanju. Padel je Tonin, večno nasmejan fant, z przostrelko v roki. Ralal mu je pretrgal obraz, ko je z nasmeškom na obrazu morda mislil na svoje dekle, ki ga bo zaman cakala. Nikoli več ne bo videl vinskih goric, nikdar več ne bo pel cez vas, kot tedaj, ko se je vracal s polja in Manica, tista, na katero je mislil ves čas, ga bo zaman cakala s cvetjem v rokah ob koncu vojne. Našel je svoj dom, tu med jelkami, na snegu, ki se je topil od vroče krvi in mu hotel izkopati grob. Zanj je bila vojna končana, kot je bila končana za marsikaterega med njimi, ki so ležali tu v snegu.

Nace iz Ormošnjic je vneto stiskal k sebi puško, od katere se ni mogel niti v smrti ločiti, zraven njega je lezal njegov sosed Vence. Koka mu je ležala v Nacetovem objemu.

Nedalec od njiju je ležal Aleš, prav tisti, ki je po kapitulaciji Italije tako vneto prevajal besede zaveznikov. Bil je ponosen fant, ki je upal, da srečno prezivi to umazano svinjarijo. Lezal je z razgaljenimi prsi pod mlado jelko, ki je silila proti nebu. Iz žepa mu je padla denarnica in se zakotalila v majhno dolinico. Nedalec od nje je ležala na tleh slika, na kateri so se videle nežne roke deklice.

»Mojemu Alešu v upanje bodočnosti! Helena.«

Lahni vetrič je obrnil sliko in odkril podobo deklice, ki nekje zaman upa, da se bo vrnil njen Aleš. Nikoli več ga ne bo, nikdar več mu ne bo kuštrala las in mu govorila sladkih besed, njeno srce bo postalo črnina.

Andreju se je rana kmalu zacelila. Včasih ga je še kdaj pa kdaj malo zapeklo, drugače pa je bilo dobro. Prebijali so se skozi gozdove na osvobojeno ozemlje. Andrej je vedel, da je v vsakim korakom bližje domu. Vedel je, da bodo kmalu prisli v domače, njemu poznane gozdove. Tam pozna vsako ped, vsako skalo, vsak grm. Tega se je zelo veselil.

»Morda bi celo lahko obiskal ženo in otroka.«

Ob tej misli mu je poskočilo srce. Vedel je, da bodo šli nad njegovo rojstno vasjo, saj drugje ne morejo iti.

»Kaj pa, če Marko zaukaže, da pojdejo cez Zavrh in se čez dolino prebijajo v svobodne gozdove?«

V njem so se začeli porajati dvomi. Mešani občutki so mu spreletavali misli.

»Toda saj to ni mogoče!« si je venomer ponavljal. »Marko je v zadnjem času izgubil preveč borcev, da bi lahko tvegala kaj takega. Gotovo ne bo ukazal, da gredo čez Zavrh.«

VIII.

Stal je na porobku in oko mu je objelo dolino, ki se je kotala v zadnjih žarkih zahajajočega sonca. Ni se je mogel nagledati. Odkar je brigada taborila nad njegovo rojstno vasjo, je vedno vsak večer stal na porobku in misli so mu hitele tja v vas, kjer mu je tekla njegova mladost, kjer je imel ženo in sina, ki ju je neizmerno ljubil. Dve leti ju ni videl, dve dolgi leti, ki sta se mu zdeli neskončni, vendar je vse dni mislil nanju in ju imel vedno pred očmi. Prebredel je težke bitke, bil je neustrašen, prebijali so se iz obroča v obroč in delili vse dobro in slabo, toda vedno si je želel dočakati ta trenutek, trenutek, ko bo lahko pritisnil na svoje prsi ženo in sina.

Prišel je tisti večer. Novica se je kot blisk razširila med borci:

»Premik!«

Tovariši so godrnjaje vstajali in se pripravljali za odhod. Spomnil se je, kako so bili nezadovoljni z ukazom.

»Zopet nas gonijo!« so govorili med vstajanjem.

10.000 lipanov v Kolpo

Na zadnjem sestanku ribiške družine Kočevje so člani sklenili, da bodo prihodnje leto vlagali v Rinžo le nad jezom pri Bregu, ker v spodnjem toku Rinže redno onesnažuje in s tem tudi uničuje ribe KGP z gnojnico. V ta del Rinže bodo ribiči v prihodnjem letu vložili 3000 mladice linjev, 2000 mladice ščuk in 1000 mladice krapov. V Kolpo od Dola

do Vrta bodo vložili predvidoma 10.000 lipanov. Na sestanku so tudi sklenili, da bodo sprejemali nove člane družine do 15. decembra letos, do takrat pa morajo dosedanji člani tudi obnoviti članstvo. Opozorili so še na posebno ugodnost ribičev-žena, ki jim prvo leto po vpisu ni potrebno plačevati članarine.

BOLEZEN, KI NAS POGOSTO OBISČE

INFLUENCA

Gripa je verjetno najpogostejša bolezen in zato tudi precej znana, saj se ji nihče ne izogne. Verjetno jo povzroča več bolezenskih klic, zato so tudi njen začetek, razvoj, potek in nevarnost s posledicami kaj različni. Zdravniki so mnenja, da je osnovni povzročitelj virus, ki se prenaša s kašljem, morda tudi z dotikom ali zrakom, navadno ga spremlja še droben bacil.

Okužimo se najpogosteje skozi dihala in skozi oči. Inkubacijska doba do nastopa bolezni je po izkušnjah kratka in traja le en dan ali dva. Bolezen je nevarna zato, ker se ob nji radi razmnožijo nekateri drugi bolezenski bacili, ki so že bili v telesu in povzročijo hude bolezni — kot pljučnico, vnetje mren, črevesja in druge.

Splošna oblika obolenja je lahko pri posameznih ljudeh različna, pri enih prizadene dihala, pri drugih prebavila, pri tretjih živčevje, nato ude, sklepe in mišice.

Bolezen se prične navadno z vročino, močnim glavobolom in vnetjem očesnih veznic. Po nekaj dneh vročina poneha, glavobol popusti, sledi pa oslabeleost in omotica. Bolezen je lahko zelo nevarna dojenčkom in predšolskim otrokom,

ker je zelo nalezljiva in pri otrocih povzroči hude motnje v prebavilih. Množično se influenza razširi v vlažnih jesenskih dneh, pozimi in spomladi.

Ceprav ni že vsak prehlad tudi influenza, pa je vendar že veliko tistih, ki so jo preboleli. Mnogi ljudje pravijo, da se jo prežene s pitjem žganih pijač. To zdravljenje pa utegne biti tudi zelo nevarno, posebno pri tako imenovani obilki želodčno-črevesne influence in ima lahko nevarne posledice na prebavilih kot želodčno črevesne rane, vnetja jeter, trebušne slinavke in še druge.

Bolnik mora takoj v posteljo in ležati, dokler traja vročina ali telesna temperatura nad 37°. Pije naj lipov ali bezgov čaj z dodatkom mete. Proti glavobolu naj bolnik vzame tablete aspirina nekajkrat na dan ali piramidon. Če ima bolnik znatne bolečine tudi v prsih, kar je pri tej bolezni zelo pogosto, naj vzame trikrat ali štirikrat na dan po dve tableti sulfokombina, da se tako v kali zatre razmah bacilov, ki povzročajo vnetje prjuč. Pri otrocih ravnamo prav tako, se da dajemo zdravila v primerni manjši količini.

Toda sam se je razveselil tega ukaza, bil je z vsakim korakom bližji domu, v daljavi je čutil šelest domačih gozdov in toplo mu je postalo ob misli na dom.

Hodili so dolgo, dolgo... Potem so se pred zoro ustavili in tovariši so trudni od napore popadali po tleh. A on ni hotel počivati, hotel je videti svoj domači kraj.

Sonce je posijalo skozi smreke in obsijalo vasico s svojo svetlobo. Tudi tedaj je stal na tem porobku kot danes.

»Kako lep pogled, kako neizmerno lepo je gledati svoj rojstni kraj.«

Poiskal je hišo. Bila je na koncu vasi, vsa bela kot bi oila izklesana iz marmorja. Dotikala se je gozda.

»Samo korak, malo daljši in že bi bil doma. Ali ne zveni to lepo? Dom. Topla izba z veliko krušno pečjo, na kateri se suši sveža koruza in topel vonj, ki se širi po vsej hiši. Kako toplo, kako prijetno je človeku pri srcu.«

»Dom!«

»Zena!«

»Tomaž!«

»Ognjišče, toplo, prijetno, po dveh letih boja topla domača soba med svojimi.« Kako rad bi stopil tja in potrkal na okno, kako rad bi videl Tomaža. Sedaj mora biti že velik fant. Enajst jih ima. Gotovo je že pravi korenjak, in žena, ali se ji je kaj zgodilo, kako jima gre, so zdravi?«

»Toda v vasi so Nemci in težko se je priplaziti tja. Verjetno bi ga opazili. Toda ne! Saj zna biti previden. Samo malo bi smuknil domov, komandir še opazil ne bi.«

Nenadoma se je odločil, noga mu je kar sama stopila na stezo. »Toda ne, po stezi ne sme iti, lahko naleti na kakšno nemško patroljo. Bolje bo zagaziti v celo, med veje. Tako ga ne bodo opazili. Priplazil se bo do čebelnjaka in potem potrkal na zadnjem hišnem oknu.«

Nujno je analizirati negativne pojave, ki vplivajo na mlade ljudi

(Nadalj. s 3. strani)

Neko pravilo je že, da je tak mladinec manj vreden kot ostali. Edina usluga, ki jim jo napravimo, je, da jih prijavimo za ka-znovanje. Vprašajmo pa se, če smo s tem svojo dolžnost opravi-li. Nujno je s temi mladinci več delati in jih vključevati v našo organizacijo. Aktivni bi morali analizirati vsakega posameznika, ki je podvržen negativnim pojavom. Naslednji vzrok za take izpade je nerešeno stanovanjsko vprašanje mladih. Veliko število mladih lepo zasluži, a jih neure-jene stanovanjske zadeve pripe-ljejo v gostilno in druga slaba mesta. Zaradi tega bi se morali odločneje zavzeti za gradnjo sam-skih stanovanj. Nimamo namreč večjih problemov, da bi bili no-silci negativnih pojavov mladinci, ki imajo primerno stanovanje.

S POMOČJO OSTALIH ORGA-NOV JE MLADINA SPOSOBNA REŠITI SVOJE PROBLEME

Mladina v naši komunici je željna kulturno zabavnega izživljanja, vendar ji ga nismo omogočili kot

bi lahko. »Svoboda« je pri tem toga in svojo nezadostno delav-nost opravičuje s pomanjkanjem finančnih sredstev, medtem pa je doslej porabila le tretjino letnega proračuna. Če bi razvila svoje sekcije in sprejela več mladih, bi verjetno delo bolj zaživelo.

Aktivnost mladine v društvih na terenu je zadovoljiva. Z iz-gradnjo doma telesne kulture ima mladina več možnosti za rekrea-cijo in šport. S še večjo poveza-vo mladine s turističnim in pla-ninskim društvom, počitniško zvezo in taborniki bi dali mla-dini več možnosti, da se oddalji od negativnih pojavov. Pri odklanjanju slabosti pa bi mladini lahko pomagale ostale organiza-cije in kolektivi. Bili so tudi pri-meri, ko so posamezniki mnogo pripomogli k odklanjanju raznih slabosti. Mnenja posameznikov v nekaterih gospodarskih organiza-cijah, da je nekdo njihov član samo, ko dela na delovnem me-stu in da delovno organizacijo nič ne zanima, kaj dela njihov član v prostem času, je po našem mnenju napačno.

Mladinski aktivni so sposobni

odkriti pomanjkljivosti, najti nji-hove vzroke in dati predloge, ka-ko naj bi se odklonile, na žalost pa nismo pri tem dovolj vztrajni. Razen tega pa nam pri tem nu-dijo le slabo pomoč ostale orga-nizacije in organi, ki vse prema-lo upoštevajo naše predloge.

V svojem poročilu sem pouda-ril predvsem negativne pojave, ki bi jih morali analizirati na da-našnji konferenci, potem pa se prizadevati, da jih odpravimo. O uspehih organizacije zveze mla-dine nisem govoril, ker so nam znani.«

Predsednik
Obč. komiteja ZMS
Jovo Marič

Knjižnica kmalu v novih prostorih

Marljive knjižničarke kočevske knjižnice zaključujejo preureja-nje knjig za odrasle. Delo zahte-va veliko naporov in traja po več mesecev, marsikje tudi preko pol leta. Za kaj pravzaprav gre?

Dosedanji »pultni« sistem spo-sojanja knjig je onemogočal hitro sposojanje. Bralec je imel razme-roma malo izbire, saj je razum-ljivo, da ni mogoče vseh knjig naložiti na pult. Novi način izpo-sojanja knjig s prostim pristopom pa bo omogočal, da si bo bralec sam izbral knjigo in mu bo knjižničarka samo v pomoč pri izbiri. Ta novi način zahteva povsem drugačno razvrstitev

knjig.

Porazdelitev knjig po policah je v starem sistemu lahko služila le izvežbanemu knjižničarju. Na eti-ketah so bile signaturne številke — tekoče številke knjig, kakor so bile nabavljene. Tako je v isti polici stala n. pr. neka znanstve-na knjiga, ob njej pa knjiga no-vel. Po novem načinu pa bodo knjige iste stroke skupaj. To pa zahteva ogromno dela. Vsako knjigo posebej je treba prelistati in ugotoviti, kaj obravnava. Za določanje stroke so posebne šte-vilke, ki so mednarodno določe-ne — decimalna klasifikacija. Se-veda ni pričakovati, da se bo vsak bralec učil te šifre na pa-met, vendar mu bodo v orien-tacijo, ker bodo poleg tudi napi-si. Stare etikete je treba odstrani-ti s knjig in napisati nove. Prav tako so potrebni novi knjižni lits-ki in katalogi. To delo zahteva precejšnjo natančnost in je za-mudno, vendar pa nujno potreb-no. Nove in dobro ohranjene knjige bodo v polivinilnih ovit-kih, kar bo na bralce prav go-tovo dobro vplivalo. Za tak način izposojanja morajo biti knjige bralcem na čim lažji način do-stopne, zato mora biti primerna oprema.

Za knjižnico so uredili tudi no-ve prostore v Domu telesne kul-ture. Poleg izposojevalnice za odrasle bo posebej mladinski odde-lek. Tudi nova oprema je v glav-nem že tu, le pri izdelovalcu po-lice se je zataknilo. Dogovorjeno je bilo, da bo police izdelal do konca septembra, vendar jih kljub številnim posredovanjem še ni izdelal. Če bi te police že ime-li, bi del knjižnice (oddelek za odrasle) že odprli. Tako pa lahko upamo, da bo knjižnica začela poslovati vsaj v začetku prihod-njega leta. O točnem datumu pa bo knjižnica javnost pravočasno obvestila.

DRUGA SEJA SVETA ZA BLAGOVNI PROMET IN TURIZEM OBČINE KOČEVJE

Gostinstvu in turizmu več poudarka

V petek, 6. dec., je bila druga seja sveta za blagovni promet in turizem skupščine občine Kočevje, na kateri so razpravljali o turizmu in gostinstvu, obravnavali odlok o najvišjih tarifah za dimnikarske storitve občine Kočevje ter preskrbo trgovin z re-produkcijskim materialom.

Uslužnostni podjetji Krojaštvo in Čevljarstvo se še borita z ob-jektivnimi težavami. Pekarna se je izjavila, zakaj ne more nuditi tudi ob nedeljah svežega kruha. Trgopromet pa ima težave z na-bavo hladilnikov, brez katerih je nemogoča redna oskrba okol. kra-jev z mesom, kruhom in mle-kom. Svet priporoča KGP, Peka-riji in Mlekarni, kako bi to vprašanje čim ugodneje rešili v prih. letu. Svet je obširneje razpravljal o ponesrečeni tržnici in sklenil prepustiti vprašanje tržnice v od-ločitev upravnim organom.

O kočevskem turizmu je izčrp-no poročal tov. A. Arko. Podanih je bilo tudi veliko sugestij o po-rogih za razvoj domačega in ino-zemskega turizma, o možnostih letovanja otrok, o zimskem od-dihu, smuiki itd.

Nač. odd. za gospodarstvo je obširneje spregovoril o gostinstvu, o njegovi problematiki in o po-trebnih izboljšavah. Predagal je, naj bi izdelali koncept za razvoj gostinstva, opravljali stalno re-gionalno propagando preko TD, namestili referenta za blag. pro-met in turizem, v sporazumu s kraj. skupnostjo odprli pisarno za tur. informacije. Do februarja naj bi tudi izpeljali razpravo o možnosti gradnje novega hotela v Kočevju ter poiskali možnosti za sanacijo koč v Kostelu. Rezime: v splošnem dati prihodnje leto gostinstvu in turizmu več pou-darka!

Posebej za gostinstvo je poro-čal tov. A. Stimec: Pri nas je ne-kaj gostinskih obratov s pomanj-kljivim vodstvom, kar je treba nujno urediti. Svet sklene o tem dokončno razpravljati na seji ja-nuarja prih. leta. Prav tako tudi sklene priporočiti obč. skupščini,

da odobri gost. podjetju »Pugled« nekatere olajšave za letos in pri-hodnje leto.

Nato so razpravljali o odloku o najvišjih tarifah za dimnikarske storitve občine Kočevje in skle-nili predlagati povešanje tarife, kakršna je že drugod: 70, 80 in 100 din za posamezne storitve.

Pri razpravi, češ da so naše

V ENEM LETU IZDELANI URBANISTIČNI PROJEKTI

Občinska skupščina Ribnica je sprejela sklep, s katerim so do-ločena vplivna območja naselij, za katera je potrebna urbastična dokumentacija. Le-ta naj bi bila izdelana do konca prihodnjega leta, za kar je treba že sedaj pričeti zbirati materiale. Urbanistič-na ureditev naselja je trajnejše vrednosti in bo nakazala ves na-daljnji razvoj kraja.

Po tem sklepu sta v občini dva vplivna območja, Ribnica in So-dražica, razen tega pa še neka-tera strnjena naselja, ki jih je treba posebej obravnavati z ozi-rom na prometne, turistične in estetske prilike. To so: Hrib-Loški potok ter deloma Dolenja vas, Goriča vas, Gorenja vas in Jur-jevica.

Pri izdelavi urbanistične do-kumentacije je treba predvsem upoštevati vse objekte, ki so po-trebni za nadaljnji razvoj nase-lja, za šolstvo, zdravstvo, kultu-ro in proseto, upravne in ostale proizvodne objekte za industrijo in gospodarske organizacije. Ure-diti ali izpolniti je treba osnov-ne komunalne objekte (kanaliza-cija itd.), poleg teh pa je treba upoštevati tudi objekte za razvoj turizma (n. pr. v Sodražici).

trgovine slabo ali nič založene z reprodukcijamskim materialom, so zastopniki Trgoprometa pojasnili, zakaj naše trgovine ne prodajajo reprod. materiala v manjših ko-ličinah, na kile, litre ali decime-tre, n. pr. apno, cement, strešna opeka, vezane plošče, cevi, stekl. papir, karbid, katran, olje itd.: pri taki prodaji nastanejo ostan-ki, ki ne gredo v promet.

Kljub opravičenim ugovorom je svet priporočil zastopnikom trgo-vine, naj poskušajo to za potroš-nike važno vprašanje čim hitreje rešiti. Prav tako naj upoštevajo želeje potrošnikov - lastnikov mo-tornih vozil in jim omogočijo na-bavo avto-materiala v Kočevju. Zastopniki trgovine so dejali, da pri tem ne bo težav.

Na koncu je bilo govora še o novoletnem praznovanju. Letos ne bodo priredili novoletnega sej-ma, poskrbeli pa bodo, da bodo vse trgovine dobro založene, iz-ložbe pa okusne urejene in dobro razsvetljene.

Fr. C.

Otroci na cesti

Vsak dan čitamo v dnev-nem časopisju o prometnih ne-srečah, ki jih zakrivajo otroci. Zato nas naši vzgojitelji stal-no opozarjajo na nevarnost.

Prav posebno nas opozarja naša tovarišica razredničarka, ker imamo pouk v bivšem va-jenskem domu nasproti šole Mirka Bračiča. Res je, vsak odmor tekamo v šolsko stavbo po zemljevide, k telovadbi in h gospodinjškemu pouku.

Po cesti stalno vozijo avto-mobili in tega se boji naša razredničarka. Pravi, da smo premalo oprezní. Radi hitro skočimo čez cesto. Toda ni-

smo krivci samo otroci. V od-moru opazujemo motorna vo-zila, ki z nezmanjšano hitrost-jo drviijo mimo šolskega po-slopja, čeprav je ta del ceste zavarovan s prometnim zna-kom »OTROCI NA CESTI«.

V enem tednu sta reditelja zapisala samo med odmori 5 vozil, ki so z nezmanjšano hi-trostjo drvela mimo šole. To so bili avtomobili s številkami LJ 196-65, LJ 196-10, LJ 196-46 in LJ 197-20 ter motorno kolo LJ 10-977.

Učenci VI. b
osn. šole Mirko Bračič

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročili so se: Zidar Anton, traktorist iz Novih Lazev 23, star 25 let in Vitrih Alojzija, gospodinja iz Novih Lazev 23, stara 17 let.

V Ljubljani sta se poročila: Košir Alojz, strojni ključavničar iz Kočevja, Trača 34, star 22 let in Gregorič Ana, uslužbenka iz Kočevja, Ljubljanska cesta 8, stara 20 let.

V Ljubljani sta rodili: Turk Anica, gospodinja iz Kočevja, Podgorska 31 — dečka; Pograjc Marija, gospodinja iz Šalke vasi 99-b — dečka.

V Ljubljani sta umrla: Novak Mojca, otrok iz Brega pri Kočevju 2, stara 2 dni in Vindiš — deček iz Kočevja, Roška cesta 3, star 1 dan.

VELIKE LAŠČE

Umrla so: Zadnik Marija, upokojenka iz Vel, Lašč 74, stara 72 let; Peček Marija, gospodinja iz Hrustovega 2, stara 71 let in Povelnik Angela, gospodinja iz Škrlovice 2, stara 58 let.

RIBNICA

Poročila sta se Čirovič Jagoš, podoficir JLA iz Postojne, Kidričevo naselje 18 in Češarek Gabriela, trg. pomočnica iz Ribnice 220.

Umrla je Zbačnik Ivana, osebna upokojenka iz Sajeveca 7, stara 82 let.

PREDGRAD

Umrla sta Vajs Štefan, upokojenec, Predegrad 4, star 76 let; Žagar Peter, kmet iz Pregrada 31, star 62 let.

CESTITKA

Dragemu sinu in bratu Francetu Fajdiga, podpolkovniku, čestitamo za izpit in povišanje čina. V nadaljnjem službenem položaju mu želimo obilo sreče in uspeha. Mama, brat Ivan, sestre Anica, Štefka in Slavka z družinami. Ženi Slavici in otrokom pa lep pozdrav.

VARSTVO OTROKA

V varstvo vzamem otroka, po dogovoru. Naslov v upravi Novic.

IZGUBLIENO

V soboto, 7. dec., sem od Trebešnove do avtobusne postaje izgubila ročno uro. Poštenega najditelja prosim naj mi jo proti nagradi vrne. Marija Malnar, Pletiljstvo, Kočevje.

PRODAM

Prodam dobro ohranjeno posteljo z vzmetnim vložkom, omaro in električni kuhalnik. Košir, nova pošta, Kočevje.

PRODAM

Prodam hišo z gostinskimi in trgovskimi lokali. Naslov na upravi Novic.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi ljubega moža, očeta in tasta

STEFANA WEISSA
iz Predgrada

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam nudili pomoč. Posebno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, kraj. organizaciji SZDL, obč. odboru ZB Kočevje, gozdni upravi Mozelj, lovski družini Podgrad, gasilski četni Predgrad, pevskega zboru iz Predgrada in vsem ostalim, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča družina: soproga Marija in sinova Aleks in Boris z družinama.

SPORED RTV LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 4.05, 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.00 do 8.00.

SOBOTA, 14. DECEMBRA: 8.05 Vedre melodije za konec tedna. 9.45 Solistična zabavna glasba. 10.15 Nekaj domačih z majhnimi narodno-zabavnimi ansambli. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 RKU — inž. Marjan Jančar: Javni nasadi v naših mestih. 12.25 Kvintet Borisa Kovačiča in Kmečka godba. 13.30 Glasbeni sejem. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Naši amaterji pojo: Zbor Telesno-vzgojnega društva Jarše pod vodstvom Cirila Vremšaka. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v

K I N O

KOČEVJE: 13. do 15. decembra ameriški film »Pustolovščina mladega človeka«, 16. in 17. decembra ameriški barvni CS film »Plesalke«, 18. in 19. angleški film »Svetnik vodi igro«, 20. do 22. decembra ameriški barvni film »Zaliv tihotapcev«, 22.

kino. 18.45 Novo v znanosti. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Išče mo nove talente.

NEDELJA, 15. DECEMBRA: 8.40 iz albuma pesmi za mladino. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. — I. 10.00 Še pomnite, tovariši... Drago Suhi: V Dolenjskem odredu. 11.30 Nedeljska reportaža. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. — II. 13.30 Za našo vas. 14.10 Nekaj melodij — nekaj ritmov. 16.00 Humoreska tega tedna — A. Bonacci: Slaščičar. — 17.15 Radijska igra — Miroslav Krleža: Na robu pameti. 18.15 Glasba iz znamenitih oper. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Izberite svojo popevko.

Prijeten večer v Velikih Laščah

V petek, 6. decembra, so imeli slavisti filozofske fakultete iz Ljubljane v Zadružnem domu v Velikih Laščah literarno-spoznavni večer, na katerem so mladi ustvarjalci brali svoja dela. Namen večera je bil na skromen, a vseeno pristrčen način počastiti slavne moze, katere je dala okolica Velikih Lašč. Polna dvorana Laščanov je toplo sprejela mlade ustvarjalce in s tem potrdila da si prebivalci tukajšnjih krajev želijo podobnih prireditev, ki na nek način popestrijo delo KUD.

Čeprav dela mogoče niso bila v nekaterih primerih dobro interpretirana (brali so jih ustvarjalci sami), pa so bila skrbno izbrana ter so obsegala tako vojno kot tudi povojno tematiko. Ves program je obogatila tudi primerno izbrana glasbena spremljava. Topel in pristrčen aplavz domačinov je bilo največje priznanje mladim ustvarjalcem, katerih imena se bodo morda nekoč pojavila v slovenski književnosti.

Po končanem literarnem večeru so imeli slavisti spoznavni večer, na katerem so krstili novopečene bruce.

Ob tej priložnosti velja vsekar pohvaliti požrtvovalne in ne-

sebične domačine, ki so študentom pomagali in vseh ozirih ter jim tako omogočili, da so se prijeto počutili med njimi. Lahko pa trdimo, da literarni večer ni uspeh samo mladih ustvarjalcev, temveč tudi vseh domačinov, ki so kakorkoli pomagali in priskočili študentom na pomoč pri organizaciji.

Slavisti so ob tej priložnosti obiskali tudi rojstni kraj Frana Levstika in Primoža Trubarja, kar je bilo za mnoge med njimi še prav posebno doživetje.

Velike Lašče so se po tako številnem obisku zopet umirile, študentje so odšli, vendar pa bo tako v njih, kakor tudi v domačinih ostal topel in prijeten spomin na večer, ki so ga preživeli skupaj. M. M.

IZSELJENSKI KOLEDAR IZSEL

Pred kratkim je izšel Slovenski izseljenski koledar 1964. V koledarju so številni članki z vseh področij življenja, veliko pa jih je posvečenih krajem v naši ožji domovini. Lepo opremljeni koledar bo lepo novoletno darilo za svoje v tujini.

Vse lastnike in uporabnike motornih vozil pozivamo, da podaljšajo veljavnost prometnega dovoljenja za leto 1964.

Prometna dovoljenja bomo podaljševali pri odseku za notranje zadeve občinske skupščine Kočevje in sicer vsak dan od 16. do vključno 31. decembra 1963 od 7. do 13. ure.

Vse eventualne informacije lahko dobite po telefonu št. 86-140.

Iz pisarne
odseka za notranje zadeve
pri občinski skupščini Kočevje

decembra matineja ameriškega barvnega filma »Palček Tom«.

RUDNIK: 14. in 15. decembra ameriški film »Vse za smehe«, 21. in 22. decembra francosko-nemški film »Močnejši od mene«.

RIBNICA: 14. in 15. dec. ameriški film »Nuna«, 21. in 22. dec. ameriški barvni CS film »Alamo« I. del.

SODRAŽICA: 14. in 15. dec. sovjetski film »Čarobni mlin«, 21. in 22. dec. ameriški film »Velikan«.

VELIKE LAŠČE: 14. in 15. dec. ameriški barvni CS film »Zakon prerije«, 21. in 22. decembra ameriški barvni CS film »Mlada kraljica«.

PREDGRAD: 14. in 15. dec. sovjetski film »Človekova usoda«, DOBREPOLJE: 14. in 15. decembra ameriški barvni film »Sin rdečega gusarja«, 18. dec. francoski film »Hirošima, ljubezen moja«, 21. in 22. dec. nemški barvni film »Črni blisk«.

PONIKVE: 19. dec. francoski film »Hirošima, ljubezen moja«, BROD NA KOLPI: 15. dec. francosko-italijanski film »Zakon je zakon« 22. dec. ameriški barvni film »Ko je še kraljevala komedija«.

STARA CERKEV: 14. in 15. dec. jugoslovanski film »Balada o trobenti in oblaku«, 21. in 22. dec. poljski film »Mati Ivana Angelska«.

OSILNICA: 15. dec. ameriški film »Nenadoma preteklo poletje«, 22. dec. italijanski film »Moralist«.

POTUJOČI KINO PREDVAJA

Poljski film »Likvidacija« v soboto, 14. dec. ob 17. uri na ONEKU in ob 19. uri v KOPRIVNIKU, V nedeljo, 15. dec. ob 14. uri v VIMOLJU, ob 16.30 v LAZAH in ob 19. uri v MOZLJU.

Angleški film »Podaj roko hudiču« v petek, 13. dec. ob 19. uri v DOLGI VASI, v soboto, 14. dec. ob 19. uri v ČRNEM POTOKU, v nedeljo, 15. dec. ob 15. uri v TRAVI in ob 18. uri v PODPRESKI.

Prihodnji teden bomo predvajali domači film »Kozara« v Dolgi vasi, Polomu, Banja loki, Fari, Kužlju, Starem logu, Strugah in Livoldu.

Prosimo odgovorne za kinopredstave, da poskrbijo za urejeno, zatemnjeno in zakurjeno dvorano. Vstopnice prodajajo pred predstavami. Vsem gledalcem je brezplačno na voljo Filmski list s kratko vsebino filma in drugimi zanimivostmi.